

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
МОРСЬКОГО І ВНУТРІШНЬОГО ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ ТА СУДНОПЛАВСТВА УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КЛАСИФІКАЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО
РЕГІСТР СУДНОПЛАВСТВА УКРАЇНИ»**

вул. П. Сагайдачного, 10, м. Київ, 04070, тел./tel. +380 44 321 18 81, Код ЄДРПОУ 30058275, www.shipregister.ua, info@shipregister.ua

№ 111/34-24 big 03.07.2024

**Заступникам генерального директора
Начальникам підрозділів Регістру
27, 31, 33, 341
Начальникам управлінь Регістру
110, 120, 130, 140, 150
Судновласникам
Користувачам Правил Регістру
судноплавства України**

Про закриття отворів
у корпусі, в надбудовах і рубках
на малих суднах

Циркулярний лист

У зв'язку з рішенням Науково-технічної ради Регістру судноплавства України (протокол засідання НТР №17 від 28.06.2024р) про включення до нової редакції Правил класифікації та побудови малих суден видання 2015 запропонованих Службою правил та експертизи змінених вимог до закриття отворів у корпусі, надбудовах і рубках на малих суднах, до введення в дію нової редакції видання 2024 вищевказаних Правил керуватись оновленою редакцією підрозділу 9.5 «Ілюмінатори, вікна, штормові кришки» та іншими змінами до розділу 9 «Отвори у корпусі та їх закриття» до частини III «Пристрої, обладнання і забезпечення» і підрозділу 4.5 «Захист від заливання» частини IV «Остійність, непотоплюваність і надводний борт» Правил класифікації та побудови малих суден, вид. 2015р., які надаються у Додатку до цього листа.

Додаток. Оновлена редакція підрозділу 9.5 «Ілюмінатори, вікна, штормові кришки» та інші зміни до розділу 9 «Отвори у корпусі та їх закриття» до частини III «Пристрої, обладнання і забезпечення» і підрозділу 4.5 «Захист від заливання» частини IV «Остійність, непотоплюваність і надводний борт» Правил класифікації та побудови малих суден, вид. 2015р., 4-х сторінках, на кожну адресу.

Відповідні зміни будуть внесені при перевиданні цих Правил у 2024 році.

Генеральний директор

Сергій ГУРСЬКИЙ

Зміни до Правил М-2015, які стосуються закриття отворів.

1. Нова редакція Правил М-2015, підрозділу 9.5, частини III. Пристрої, обладнання і забезпечення.**«9.5 Ілюмінатори, вікна, штормові кришки****9.5.1 Ілюмінатори**

9.5.1.1 Кількість ілюмінаторів у зовнішній обшивці корпусу судна нижче палуби надводного борту повинна бути зведена до мінімуму, сумісного з конструкцією та умовами експлуатації судна.

Ілюмінатори в зовнішній обшивці корпусу судна в районі машинного відділення не допускаються.

Риболовні судна, які швартуються одне до одного або до інших суден, по можливості не повинні мати ілюмінаторів нижче палуби надводного борту в зоні причалювання. Якщо в цій зоні є ілюмінатори в зовнішній обшивці, то їх розташування повинно виключати можливість пошкодження при швартуванні.

Не допускається встановлення ілюмінаторів у межах льодових підсилень зовнішньої обшивки корпусу, зазначених в частині II «Корпус» цих Правил.

9.5.1.2 Ілюмінатори у зовнішній обшивці, встановлені нижче палуби надводного борту, повинні бути глухими і мати круглу або овальну форму.

Допускається застосування стулчастих ілюмінаторів у вказаному вище районі, за умови виконання вимог **6.1.3** частини IV цих Правил для суден **2 ÷ 5** прибережного районів плавання і додатково вимог **2.6** вказаної частини Правил для суден необмеженого **M**, обмежених морських районів плавання **MR1** і **MR2** та прибережного **1** району плавання, при виконанні яких нижня кромка ілюмінатора не входить у воду.

Крім того, ілюмінатори важкого типу, якщо вони стулчасті, замість одного із баранчиків, які задраюють раму, повинні мати гайку, що віддається спеціальним ключем.

9.5.1.3 Бортові ілюмінатори ні в якому разі не повинні розташовуватися так, щоб їх нижні кромки були нижче від лінії, яка проведена паралельно палубі надводного борту і мають свою найнижчу точку над вантажною ватерлінією на відстані:

- 300мм на суднах необмеженого **M**, обмежених морських районів плавання **MR1** і **MR2** та прибережного **1** району плавання;
- 150мм на суднах прибережних **2, 3** і **4** районів плавання;
- 100мм на суднах прибережного **5** району плавання.

9.5.1.4 Бортові ілюмінатори разом з їх склом і штормовими кришками, якщо вони встановлюються, повинні мати міцну конструкцію, яка повинна бути не менше міцності конструкції у місцях, де вони встановлені для передбаченого району експлуатації судна. У будь-якому випадку ілюмінатори повинні гарантувати водонепроникність відповідно до району розміщення ілюмінатора та району плавання судна відповідно до табл. 9.2.2.1.

9.5.1.5 Ілюмінатори у зовнішній обшивці нижче палуби надводного борту повинні бути:

- важкими, з постійно навішеними штормовими кришками – на судах необмеженого **M** та обмежених морських районів плавання **MR1** та **MR2**;
- нормальними з постійно навішеними штормовими кришками - на судах прибережних **1** та **2** районів плавання;
- полегшеними (круглими, овальними, прямокутними), без штормових кришок – на судах прибережних **3 ÷ 5** районів плавання.

9.5.1.6 Не допускається встановлення бортових ілюмінаторів у зовнішній обшивці головного корпусу багатокорпусного судна нижче палуби надводного борту якщо міцність пластини ілюмінатора разом із штормовими кришками, якщо вони встановлюються, або способу кріплення пластини до рами ілюмінатора не еквівалентна міцності, необхідної для елементів конструкції, на яких вони закріплені.

9.5.2 Вікна

9.5.2.1 Вікна звичайно являють собою прямокутні отвори із заокругленими кутами, сумірними з розмірами вікон, а також круглі або овальні отвори з площею поверхні у світу більше $0,16\text{м}^2$.

9.5.2.2 На судах необмеженого **M**, обмежених морських **MR1** і **MR2**, **1-го** та **2-го** прибережних морських та змішаного районів плавання, вікна в лобових і бічних перегородках закритих надбудов і рубок першого ярусу, а також у лобових перегородках закритих надбудов і рубок другого ярусу на $0,25$ довжини судна L_n від носового перпендикуляру повинні мати штормові кришки, які можна ефективно закріпити на місці у разі розбиття вікна.

На судах **3, 4** і **5** прибережних районів плавання встановлення штормових кришок на вікна, в зазначених вище районах, не вимагається.

9.5.2.3 Штормові кришки, які вимагаються згідно **9.5.2.2**, повинні бути передбачені для кожного вікна. Якщо на судні встановлені вікна однакового розміру для лівого та правого бортів, то штормові кришки потрібні у розмірі 50% від загальної кількості однакових розмірів вікон і які можна ефективно закріпити на місці у разі розбиття вікна.

Штормові кришки повинні зберігатися в безпосередній близькості від вікон, і в Керівництві для власника повинні бути зазначені вказівки щодо їх встановлення на судні.

9.5.2.4 Встановлення штормових кришок на судах **1-го** та **2-го** прибережних морських та змішаного районів плавання, в зазначених у **9.5.2.2** районах судна, за погодженням із Регістром може не вимагатись, якщо розрахунком для визначення товщини пластини вікна згідно **9.7.1.2** частини III цих Правил при розрахунковому навантаженні P для конструкцій надбудов і рубок, в яких вікно встановлене, згідно **2.4** частини II «Корпус» цих Правил замість базового розрахункового навантаження згідно **9.7.4** частини III цих Правил, буде доведено, що прийнята для встановлення на судні товщина пластини вікна перевищує або дорівнює отриманій товщині пластини вікна, згідно виконаного розрахунку.

9.5.3 Штормові кришки

Будь-яка деталь штормової кришки повинна відповідати застосовним вимогам **9.2** і **9.4.2**. Штормові кришки ілюмінаторів, встановлених у районі **I**

(див. рис. 9.1.2-5), якщо потрібно, повинні бути постійно закріплені до виробу, його набору або корпусу судна, і зберігати працездатність навіть у випадку поломки чи розбиття пластини вікна ілюмінатора.

Штормова кришка повинна мати ущільнювальні прокладки та надійно і непроникно під час дії моря задраюватися за допомогою баранчиків або гайок, що віддаються спеціальним ключем.

Баранчики, гайки, що віддаються спеціальним ключем, повинні бути виготовлені з матеріалу, стійкого проти корозії.».

2. Інші зміни до розділу 9 «Отвори у корпусі та їх закриття» частини III Правил М-2015.

2.1 В пункт 9.1.2 вносяться наступні зміни, враховуючи терміни згідно ДСТУ 2376-94 «Вироби обладнання корпусу суден і кораблів»:

- **замінити:** «Штормова кришка - додаткове міцне водонепроникне закриття, приєднане до вікна, люка, ілюмінатора або дверей, що відчиняється назовні або всередину судна.» **на:**

«Штормова кришка – кришка суднового ілюмінатора/вікна, призначена для забезпечення водонепроникності під час пошкодження його скла. За формою розрізняють круглі, овальні та прямокутні кришки.»;

-**доповнити:** «Суднові двері – двері, які встановлюються на суднах і служать для закривання проходу між суміжними приміщеннями або приміщеннями або приміщеннями і відкритими частинами судна, розташованими на одному рівні. За формою розрізняють прямокутні або круглі двері.

Суднова кришка сходного (вхідного) люка – кришка, призначена для закривання суднового сходного люка. За формою розрізняють круглі, овальні та прямокутні кришки сходних люків.

Суднова горловина – водонепроникна горловина, яка закриває виріз в корпусній конструкції, що забезпечує доступ у рідко відвідувані приміщення або цистерни. За формою розрізняють круглі, овальні та прямокутні горловини.

Судновий ілюмінатор – круглий або овальний ілюмінатор різної конструкції зі склом, який встановлюється на судні з площею поверхні у світу не більше $0,16\text{ м}^2$. За величиною розрахункового напору розрізняють важкі, нормальні та легкі ілюмінатори.»;

- **замінити:** «Вікно - засклений виріб. Малогабаритне кругле або прямокутне вікно називають зазвичай ілюмінатором.» **на:**

«Суднове вікно – прямокутне вікно різної конструкції із заокругленими кутами, сумірними з розмірами вікна, а також круглий або овальний ілюмінатор з площею поверхні у світу більше $0,16\text{ м}^2$.»;

- **замінити у тексті визначень:**

«Ілюмінатор глухий - ілюмінатор зі склом, що не відкривається.» **на:**

«Ілюмінатор глухий - ілюмінатор зі склом, закріпленим на корпусі ілюмінатора, що не відкривається.»;

«Ілюмінатор стулчастий - ілюмінатор зі склом, що відкривається.» **на:**

«Ілюмінатор стулчастий - ілюмінатор зі склом, закріпленим на рамі ілюмінатора, що відкривається.».

2.2 Текст пункту 9.4.3.1.1

«.1 Висота комінгса і максимальний розмір меншого боку виробу.

Нижня кромка будь-якого виробу, що відчиняється, повинна розташовуватися не менше ніж на 200мм вище конструктивної ватерлінії. Висота розташування отворів цих виробів повинна бути також перевірена відповідно до вимог **2.8** та **4.5.2,4.5.3** частини IV «Остійність, непотоплюваність і надводний борт» цих Правил.

Розмір меншого боку b (або еквівалент боку b , див. рис. 9.7.1.1-2) непідтримуваної пластини будь-якого виробу, розміщеного у районі I, не повинен перевищувати 300мм.

Вищевказані вимоги не поширюються на аварійні люки вітрильних багатокорпусних суден або виходи, призначені як аварійні згідно з розділом **8.**»
замінити на:

«.1 Висота комінгса і максимальний розмір меншої сторони виробу.

Висота розташування отворів цих виробів повинна бути також перевірена відповідно до вимог **9.5.1.2** та **9.5.1.3.**

Розмір меншої сторони b (або еквівалент сторони b , див. рис. 9.7.1.1-2) непідтримуваної пластини будь-якого виробу, розміщеного у районі I, не повинен перевищувати 300мм.

Вищевказані вимоги не поширюються на аварійні люки вітрильних багатокорпусних суден або виходи, призначені як аварійні згідно з розділом **8.**».

2.3 Текст пункту 9.9.2.1 викласти в новій редакції, а саме:

«9.9.2.1 Світловий люк повинен розташовуватися у ДП судна або якомога ближче до ДП, якщо він не служить засобом евакуації з відсіку під палубою.

Люмінатори у світловому люку машинного відділення повинні бути глухими.».

3. Зміни до підрозділу 4.5 «Захист від заливання» частини IV Правил М-2015.

Пункт **4.5.2.3** анулювати.

Нумерацію пунктів **4.5.2.4 – 4.5.2.7** замінити на **4.5.2.3 – 4.5.2.6.**